

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою СНУ ім. В. Даля
протокол № 13
від 25 червня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора СНУ ім. В. Даля
№ 184/21-01 від 01 липня 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КАТАЛОГІВ
ДИСЦИПЛІН ВІЛЬНОГО ВИБОРУ У
СХІДНОУКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Редакція 2021-02

м. Северодонецьк

АВТОР:

Директор Центру організаційно-методичного
забезпечення освітньої діяльності

Павло БОРОВІК

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор
СНУ ім. В. Даля

Дмитро МАРЧЕНКО

1 МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Положення про порядок формування каталогів дисциплін вільного вибору у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») з метою регламентування порядку, строків, обов'язків і відповідальності при формуванні каталогів дисциплін вільного вибору у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – СНУ ім. В. Даля).

1.1 Положення є обов'язковим для ознайомлення та виконання науково-педагогічними працівниками університету.

1.2 Для інших працівників СНУ ім. В. Даля та здобувачів вищої освіти Положення носить інформаційний характер.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дане Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Положення про організацію освітнього процесу СНУ ім. В. Даля;
- Положення про формування силабусів навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля»;
- Стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги»);

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТІ СКОРОЧЕННЯ

У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

Здобувачі вищої освіти -	особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.
Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС) -	одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС.
Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма -	система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності (спеціалізації), що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані

	результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.
--	---

У даному Положенні застосовано наступні скорочення:

КДВВ -	дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти.
ННІ -	навчально-науковий інститут.
СНУ ім. В. Даля -	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.
Положення -	Положення про порядок формування каталогів дисциплін вільного вибору у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.

4 ВСТАНОВЛЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- 4.1 Загальну відповідальність за здійснення контролю щодо дотримання даного Положення покладено на першого проректора СНУ ім. В. Даля.
- 4.2 Загальну відповідальність щодо дотримання порядку формування каталогів дисциплін вільного вибору покладено на деканів факультетів (директорів ННІ).
- 4.3 Загальну відповідальність щодо інформаційного забезпечення процесу формування каталогів дисциплін вільного вибору покладено на уповноважену особу з питань вибору індивідуальної освітньої траєкторії та академічної доброчесності.
- 4.4 Локальну відповідальність за дотримання порядку формування каталогів дисциплін вільного вибору здобувачами вищої освіти покладено на завідувачів кафедр.

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 КДВВ – це розроблений та затверджений на кожний навчальний рік перелік дисциплін, що пропонуються здобувачам вищої освіти для задоволення їх потреб та інтересів шляхом формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти, що утворюється з навчальних дисциплін із циклу вільного вибору за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (доктора філософії) рівнями вищої освіти.

5.2 Для конкретизації планування та організації освітнього процесу в освітніх програмах рекомендовано:

- за першим (бакалаврським) рівнем 12 навчальних дисциплін вільного вибору по 4 на рік, починаючи з 2-го року навчання;
- за другим (магістерським) рівнем 5 навчальних дисциплін вільного вибору;

– за третім (доктора філософії) рівнем мінімум 2 навчальних дисципліни вільного вибору.

5.3 Обсяг кожної дисципліни вільного вибору на всіх рівнях освіти становить 5 кредитів ЄКТС за виключенням останнього (3-го) семестру підготовки магістра де обсяг зменшений до 3 кредитів ЄКТС.

5.4 Кількість дисциплін вільного вибору, загальний обсяг кредитів ЄКТС та семестр їх вивчення визначається навчальним планом.

5.5 КДВВ формується з дисциплін вільного вибору де вони поділяються на такі, що вивчаються в осінньому або весняному семестрі всіх рівнів підготовки, можуть мати передумови (вхідні вимоги до студентів, які хочуть обрати дисципліну) до вивчення і пропонують отримати загальне уявлення або поглиблені знання з певного предмету та задовольняють цікавість здобувача вищої освіти або мають на меті підвищити рівень його підготовки.

5.6 В університеті, за кожною освітньою програмою, з дисциплін вільного вибору можуть формуватися програми:

– **«мініор» (можуть обиратися всіма здобувачами вищої освіти без обмежень)**, котрі містять мінімальний набір курсів, об'єднаних структурно-логічною схемою, що мають на меті надати здобувачеві вищої освіти загальну уяву з іншої галузі або спеціальності, **без особливих вимог (передумов) до здобувача вищої освіти;**

– **профілізації**, які представляють собою рекомендовану освітню траєкторію, що містить значну кількість (від 60 до 100%) дисциплін вільного вибору, **котрі об'єднані структурно-логічною схемою і мають на меті поглиблене вивчення певного профілю спеціальності за якою навчається здобувач вищої освіти.**

Ці програми формуються з метою допомогти здобувачам вищої освіти і пропонуються в якості рекомендацій.

5.7 Дисципліни вільного вибору мають право пропонувати всі кафедри університету. Завідувачі відповідних кафедр, що пропонують вибіркові дисципліни, забезпечують підготовку силабусів, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для їх вивчення.

5.8 Перелік дисциплін вільного вибору кожного навчального року може змінюватись.

5.9 Положення схвалюється Вченою радою СНУ ім. В. Даля та вводиться в дію наказом ректора університету.

5.10 Зміни і доповнення до Положення розглядаються, схвалюються Вченою радою СНУ ім. В. Даля і вводяться в дію наказом ректора університету.

6 ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КАТАЛОГІВ ДИСЦИПЛІН ВІЛЬНОГО ВИБОРУ

6.1 Кафедри, що пропонують до вивчення дисципліни вільного вибору на наступний навчальний рік мають до 01 лютого поточного навчального року підготувати та затвердити рішенням кафедри силабуси навчальних дисциплін вільного вибору за встановленою, відповідно до [«Положення про формування силабусів навчальних дисциплін Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля»](#) формою та з дотриманням відповідних вимог до викладачів, що викладають дисципліну. Затверджені силабуси мають бути передані до деканатів (ННІ) в строк до 07 лютого. Також до силабусів додається файл електронної таблиці з переліком вибіркових дисциплін, згідно форми в додатку 1.

Відповідальні: завідувачі кафедр.

6.2 Кожна кафедра, в строк до 15 лютого поточного навчального року, що передуює вивченню дисциплін вільного вибору, з переліку пропонованих та затверджених кафедрою дисциплін вільного вибору можуть сформувавши та надати до Вченої ради факультету (ННІ) для затвердження описи програм «minor» та/або програм профілізації (у випадку їх запровадження) (додаток 2).

Відповідальні: завідувачі кафедр.

6.3 В строк до 01 березня поточного навчального року, що передуює вивченню дисциплін вільного вибору, відповідні Вчені ради факультетів (ННІ) мають затвердити програми «minor» та програми профілізації (у випадку їх запровадження).

Відповідальні: декани факультетів (директори ННІ).

6.4 В строк до 15 березня поточного навчального року, що передуює вивченню дисциплін вільного вибору, декани факультетів (директори ННІ) мають передати уповноваженій особі з питань вибору індивідуальної освітньої траєкторії та академічної доброчесності файли силабусів, файли електронних таблиць з переліком вибіркових дисциплін (див. додаток 1) і файли затверджених програм «minor» та/або профілізації.

Відповідальні: декани факультетів (директори ННІ).

6.5 Центр організаційно-методичного забезпечення освітньої діяльності, після отримання всіх затверджених факультетами (ННІ) матеріалів щодо дисциплін вільного вибору, формує каталоги дисциплін вільного вибору і не пізніше 31 березня розміщує відповідну інформацію на сайт СНУ ім. В. Даля для ознайомлення здобувачів вищої освіти та загального доступу.

Відповідальний: директор Центру організаційно-методичного забезпечення освітньої діяльності.

Додаток 1
до Положення про порядок формування
каталогів дисциплін вільного вибору у
СНУ ім. В. Даля,
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 184/21-01 від 01.07.2021.

**Шаблон таблиці відомостей про вибіркові дисципліни (подаються три окремі таблиці
для осіннього і весняного семестрів, а також третього семестру підготовки магістрів)**

№	Форма контролю	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин					Автор курсу та лектор	Кафедра	Коротка анотація дисципліни
				загальний обсяг	аудиторних			самостійна робота			
					всього	у тому числі:					
				лекції	лабораторні	практичні					
1	залік								<i>Вказується скорочена назва кафедри</i>	<i>Скорочено, в декількох реченнях анотація дисципліни.</i>	

Додаток 2

до Положення про порядок формування каталогів дисциплін вільного вибору у СНУ ім. В. Даля,
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 184/21-01 від 01.07.2021.

Опис програми «*minor*» або профілізації

Тип вибіркової програми	<i>minor / профілізації</i>
Назва для каталогу	<i>змістовна назва для розміщення на сайті СНУ ім. В. Даля і подальшого ознайомлення здобувачами вищої освіти</i>
Спеціальність (спеціалізація, освітня програма)	<i>– для програми <i>minor</i> зазначити галузь знань, до якої належить спеціальність, шифр та назву спеціальності (спеціалізації, освітньої програми) до якої належить дана програма; – для програми профілізації зазначити шифр та назву спеціальності (спеціалізації, освітньої програми) для якої рекомендована дана програма.</i>
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (доктора філософії) для якого рекомендована дана програма</i>
Мета програми	<i>конкретні цілі та знання, що може опанувати здобувач вищої освіти, в результаті вивчення даної програми</i>
Задачі програми	<i>перелік знань, вмінь і компетентностей яких набуде здобувач вищої освіти, в результаті вивчення даної програми</i>
Загальний обсяг в кредитах ЄКТС	<i>кількість кредитів ЄКТС, що передбачена на вивчення даної програми</i>
Структурно-логічна схема	<i>перелік навчальних дисциплін вільного вибору, що рекомендуються здобувачеві вищої освіти із дотриманням структурно-логічної послідовності та максимальної ефективності опанування відповідних знань, вмінь і компетентностей</i>
ПІБ, посада відповідального за розробку програми	<i>інформація, щодо особи що є науково-педагогічним та/або науковим працівником, який працює в університеті за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до програми, науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до програми спеціальністю.</i>